

Smarje pri Jelšah. Letošnja počitniška sezona našega prosvetnega društva je pomenila zastoj. Doslej so študentje v počitnicah vedno prinesli nekaj več življenja v dom celo v času, ko je bil uradno zaprt in ko naše prosvetno društvo ni smelo živeti. Letos je že vse kazalo, da bo ostal Katoliški dom ves čas zaprt, nekateri študentje so bili namreč dalj časa odsotni, vendar so nas tik predno so se razkropili po šolah, povabili na igro »Luč z gora«. Igro iz študentovskega življenja so nam podali z malimi izjemami študentje sami. Toliko domačih študentov še Katoliški dom menda nikdar ni združil pod svojo streho. Mnogi so tokrat sploh prvič stopili v ožji stik z našim domom in z življenjem v njem. Pozdravljamo jih in jih prosimo, da se še vrnejo in dokažejo, da žive iz ljudstva za ljudstvo. Igra je lepo uspela in je lahko žal vsem tistim, ki so ostali doma. Prav ugodno so jo ocenili tudi tisti, ki so jo videli v Celju, kjer so pač tehnična sredstva na odru mnogo boljše kot v Smarju. Izmed društvenih odsekov je vsekakor najbolj delaven dekliški pod vodstvom Anderluhove Nežke. Drugim odsekom, zlasti fantovskemu, se močno poznajo

»leta strahote«, ko so nam dom zaprl. Mnogo se nam jih je porazgubilo, mladih ni bilo, sedaj je začetni težko še posebno zato, ker nimamo med vso trško inteligenco nobenega, z izjemo g. kaplana Veseliča, ki bi hotel svoje sile posvetiti prosvetnemu delu.

»Ognjišče«, dekliško zavetišče slovenskih deklet v Zagrebu. Po likvidaciji dekliškega društva »Naš dom«, ki je imelo pet let lastno zavetišče in biro v Zagrebu, osnovano je letos novo zavetišče za naša dekleta pod imenom »Ognjišče«. Pravila so po g. banu potrjena, društveni prostori se nahajajo v Solovljevi ulici 3, druga postaja s tramvajem št. 8 od glavnega kolodvora, na križpotju Draškovičeve, Radišine in Solovljeve ulice. Društvene sobe so lepo urejene s kopalnico in kuhinjo. Društvo ima na razpolago 20 postelj. Za dekleta, ki iščejo službo, ali so brez nje, so ti prostori pravi odmor in udobno zavetje. Dekleta, ne pozabite na Solovljevo ulico št. 3! Tudi dijakinje, ki študirate na zagrebški univerzi, ste dobrodošle! Za vas ima društvo po potrebi posebne sobe! Društvo vodijo dekleta sama pod nadzorom vodstva Marijine kongregacije slovenskih deklet v Zagrebu.

pomoč domačinov in tujcev je premagala vse težkoče. Sedaj je še samo treba poravnati odprte račune v skupni vrednosti okrog 15.000 D. Ako bo 20. septembra lepo vreme, pridite na razgled, v slabem vremenu se preloži slovesnost na 27. septembra!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Na angelsko nedeljo smo obhajali 50letnico pokopališke kapelice in 70letnico sedajnega pokopališča. Prostorno in lepo kapelico je dala postaviti popolnoma na svoje stroške tržanka-vdova Katarina Kariatec. Vsled velikega nasprotovanja nekaterih faranov je trajalo delo štiri leta. Dne 5. septembra 1886 je blagoslovil kapelo magdalenski dekan in častni kanonik Tomaž Rožanc. 50letnico smo obhajali s procesijo ob 10. uri od župnijske cerkve na pokopališče, s pridigo na prostem in s peto sv. mašo v kapelici. Pokopališče je bilo za ta dan lepo okinčano, skoraj tako, kakor o Vseh svetnicah. Žal, da je slabo vreme slovesnost močno pokvarilo, ker je ravno ob pričetku službe božje najhujše deževalo. Pokopališče je bilo blagoslovljeno 24. aprila 1866. Komaj 14 ovčic je bilo na njem pokopanih in že se jim je pridružil pastir, takratni župnik Miha Peserl. V 70 letih je umrlo v župniji 3834 oseb. Od teh jih je pokopanih 3664 na domačem pokopališču, ostali pa zaradi bližine na pokopališčih sosednih župnij. Po veri so vsi rimokatoličani, samo dva sta grškokatoliške vere, eden pravoslavne, eden luteranske in eden mohamedanske vere. Da si bomo omenjeni obletnici bolj globoko vtisnili v spomin, sta v prvem tednu meseca septembra zamenjala svoji službeni mesti č. g. kaplana Janko Petan in Ivan Voda; prvi iz št. Lovrenca v Haloze, drugi od Sv. Andraža na Pohorje. Sedaj bodo menda zadovoljni in srečni tisti gotovi ljudje, ki jim nikjer in nikdar ničesar ni po volji, ako ne gre vse po njihovi volji!

Grajena. Pod vurburšim gradom izvira potok Grajena, odtod tudi ime Grad-jena, in se izliva pod Ptujem v Dravo. Nemški pesnik Volfram Ešenbach je že več kot pred 700 leti omenjal ta potok v pesmi »Parsival«. Na sredini pota med Ptujem in Vurbergom je zdaj občina Grajena čez ta potok dala napraviti most, kateri je bil 8. septembra blagoslovljen v navzočnosti g. občinskega predstojnika, več odbornikov in drugega ljudstva. Največ truda za novi most je imel g. Franc Petek, zato bodi ta njemu in celemu občinskemu odboru izrečena dolžna javna zahvala!

Središče ob Dravi. Redek jubilej smo doživeli te dni v Središču, 100letnico Čurinove babice. Sto let, to je pač velika milost od Boga, posebno če je človek še tako pri moči in zdravju. Zanimivo je tudi to, da se je ta žena prvič v življenju na svoj stoletni rojstni dan peljala z avtomobilom in sicer k službi božji. Naj jo Vsemogočni še dolgo ohrani med nami, to našo najstarejšo faranko!

Male dole pri Vojniku. V splošnem se lahko trdi, da se razmere zboljšujejo, odkar vodi notranje ministrstvo mož poštenja in pravice, naš priljubljeni voditelj dr. Anton Korošec, ki nam je v vseh težkih bojih za slovensko stvar stal ob strani kot naš največji prijatelj. Sedanja vlada je na poštenosti zasnovana in tudi njeni uspehi so vidni. Narod bo podpiral vedno one, ki se tudi za njega trudijo, da mu po možnosti zboljšajo položaj. Ravno JNS vlade tega niso marale, da bi pomagale, temveč slo jim je za svoje koristi. Pri sedanjih občinskih volitvah pa bomo temeljito obračunali z ostanki JNS, ko bomo vsi volilci oddali svoj glas za JRZ kandidata in s tem pokazali, da hočemo imeti v občinah poštene in značajne može, ki nam naj upravljuje občine. Pojdimo vsi z energično silo

Odprta noč in dan so groba vrata.

Jarenina. V soboto 5. t. m. je mrtvaški zvon razglašal, da je vzela zadnje slovo preblaga in zgledna mamica gospa Julijana Knupleževa v Jarenini, kjer je legla 8. t. m. v svoj zadnji zemeljski dom, v grob ob ljubkih čričkovih hribočkah solnčnih Slovenskih goric. Plemenita blagopokojnica je vodila svoje otročiče in ves svoj dragi dom po jasni poti ljubezni do Boga in blaženega miru do bližnjega. Iz njenih ust se ni nikoli slišala žaljiva beseda opravljanja, kaj šele obrekovanja. Njeno najljubše razvedrilo je bila lepa pesem v slavo Bogu in v veselje ljudem, in to še tudi, ko je že bila z materinskimi in gospodinjiskimi skrbmi močno obremenjena. Bila je vneta zborna pevka pri Sv. Jakobu in še zadnji čas kot posestnica v Jarenini, kjer njen mož danes oskrbuje orglarsko službo. Zapušča soproga, tri hčerke in sma, ki dovršuje vseučilišče. Jasni zgled plemenite matere in gospodinjice Julijane Knupleževe ostane v trajnem spominu Slovenskih goric.

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. V ponedeljek 7. t. m. je za vedno zatisnil svoje trudne oči Miha Klemenčič, kmet v Podgorcih. Pokojnik, ki je bil star šele komaj 54 let, je bil šaljive narave, pošten mož in skrben oče svoji družini. Iskal je zdravja v ptujski bolnišnici. Ker mu tam niso mogli pomagati, je šel v Maribor, pa tudi tam ni bilo pomoči zanj. Prišel je domov, kjer je po pordnevnem trpljenju Bogu vdano umrl. Pogreb se je vršil v sredo 9. t. m. ob obilni udeležbi

ljudstva. Na pokopališču se je poslovil od rajnega domači g. župnik. Pevci so mu zapeli na domu »Vigred«, na pokopališču pa »Gospod, daj mu mir«. Preostalim naše iskreno sožalje! — V nedeljo 6. t. m. pa smo pokopali Marijo Janžekovič iz Sterjanec. Rajna je bila najstarejša lenarčka župljanka, stara 93 let in mati banskega svetnika g. Alojza Janžekoviča. Naj v miru počiva!

Sv. Lenart pri Veliki Nedelji. Ni še minulo pol leta, ko smo pokopali Horvat Nežo iz Cvetkovec. V četrtek pa smo spremili na zadnji poti njenega moža Horvat Janeza, veleposestnika iz Cvetkovec. Rajni, ki je bil brat pokojnega velikonedeljskega dekana g. Friderika Horvata, je svojo bolezen prenašal potrpežljivo in Bogu vdano. Bil je mož kremenitega značaja in blagega srca. Skoro 30 let je bil načelnik krajevnega šolskega odbora pri Sv. Lenartu in večletni občinski odbornik. Pogreb, ki se je vršil v četrtek 10. t. m., je vodil č. g. Bratušek, dekan od Svetinj, ob asistenci štirih č. g. duhovnikov. Pogreba se je udeležila večja množica ljudi, da so mu skazali s tem zadnjo čast. Domači pevci so mu zapeli »Vigred« in »Oh, kak pesem moja«. Hčerkama in sestri naše sožalje!

Podsreda. Kruta smrt je ugrabila v Gorjanah v župniji Podsreda 28letnega gospodarja Franca Dušič. Ob veliki udeležbi ljudstva in splošni žalosti je bil zadnji nedeljo pokopan. Naj mu sveti nebeška luč!



Sv. Pankracij na mejl. Na kvaterno nedeljo 20. septembra se obhaja slovesna obletnica blagoslovitve razglednega stolpa in obenem pregled dovršenega dela. Ravno pred tem deževjem so se dokončala dela v podrobnostih. Streha na stolpu je vsa nova iz mecesnovnega lesa, katerega so darovali domači kmetje, je bila sedaj prepleškana s minijum, ki je prevlečen s

rebrnlin lakom. Tako je preskrbljeno za trpežnost na taki višini za dolga desetletja. Zidajji so pobelili stolp, kar je starega zidu, novi do zidek 4.30 m je bil lani zariban s cementno malto v zarisih in tako se vidi od daleč sicer nekoliko temen ta zid, se bo pa sčasoma obledil tako, da pride lepo kamenje do pravega izraza. Hvala Bogu in vsem dobrotnikom, ki so pripomogli do dovršitve tako potrebnega stolpa na tej prelepi točki! Ko bo prilika nanesti, se bo objavilo vse delo v podrobnosti in tudi žrtve posameznikov, kakor v celoti. Lepo je bilo delo in tudi prav naporno, a dobra volja in blaga

v boj in povejmo vsem, da hočemo tako politiko, ki je poštna in pravična. To je: Volili bomo JRZ našega voditelja dr. Korošca.

Celje. V nedeljo 6. septembra sta se poročila v Celju v opatijski cerkvi g. Preložnik Anton, jetniški paznik-zvaničnik pri okrožnem sodišču v Mariboru, z gđc. Kolarič Zinko, jetniško paznico-zvaničnico pri okrožnem sodišču v Celju. Priči: Kotnik Franc, železniški zvaničnik, ter Prajnik Peter, jetniški paznik-zvaničnik pri okrožnem sodišču v Celju. Častitamo in želimo obilo sreče!

Ponikva ob južni žel. ima v nedeljo 20. septembra občinske volitve. Borba je huda. Nosilec kandidatne liste JRZ je g. Franjo Žilčar. Za njo bodo glasovali vsi zvesti prijatelji voditelja katoliških Slovencev g. dr. Antona Korošca. Nasprotno listo pod imenom Anton Štor je sestavil bivši Marušičev kandidat na Jeftičevi listi g. Ljudevit Komar. Za to listo agitirajo prijatelji dr. Kramerja, dr. Marušiča in Puclja, kakor tudi mačkoveci, marksisti in komunisti, nekaj brezposelnih in nekatoličanov. Sliši se, da se gotovim Ponikovljanom ta pisana družba zelo dopade. Račovedni smo, kakšno lice bo končno pokazala Ponikva, rojstna občina velikega Slomška.

Št. Vid pri Grobelnem. Dne 20. septembra imamo pri nas občinske volitve. Volilci, zapomnite si, kdo je svoj čas prodal občino v Šmarje, kjer smo plačevali mesto 35%no občinsko doklado do 120%! Dne 20. septembra vsi na volišče in volimo listo Florjana Gajšek. Potom novega občinskega odbora bomo reševali naše gospodarsko vprašanje, hrvaško vprašanje pa si naj Hrvači sami rešijo tako, da ne bodo hodili k nam po koruzo, katero potrebujemo za naše ljudi. Živel dr. Korošec in ljudje, ki so nam zopet pripomogli do občine!

Sv. Vid pri Grobelnem. Sejem v št. Vidu pri Grobelnem bo namesto 20. t. m., ko je nedelja, v torek 22. septembra. Prodajalci in kupci povabljeni!

Šmarje pri Jelšah. Politično življenje je v naši občini silno živahno. 20. septembra se vršijo občinske volitve, ki so prve v našem srezu. Vršijo se stalno neprijavljeni posveti, za agitacijo se poslužujejo večasih gesel, ki močno dišijo po geslih raznih »ljudskih front«. Nekomu se je v gostilni celo zareklo, da bo treba s cerkvami tako narediti kot v Španiji. Opaža se, da se je nenadoma pojavila tudi pri nas »Slovenska zemlja«, o kateri smo pred kratkim čitali v »Slovencu« (iz pisma »Sekretariata komunistične partije za Slovenijo«): »Mi se ne ustavljamo samo na teh pregovorih, pač pa skušamo najti še druge legalne mogočnosti, da v eni formi pridemo do ljudskih množic, in to je tisk. Mi smo publicirali (to je: ustanovili. op. ur.) »publicistični odbore« iz sledečih legalnih naših listov, katerih naloga je, dati pravilno našo smer in taktiko naše enotne fronte svobode in enotne delavske stranke: »Delavski obzornik«, »Ljudska pravica«, »Mlada pot«, »Slovenska zemlja«, »Njiva«, »Gruda«. Mnogi radi nepoučenosti in iz osebnih nesporazumljenj nasedajo agitatorjem, ki se enkrat sklicujejo na Mačka, drugič pa ga zopet hočejo zatajiti. Toda za nas je jasno in izven dvoma, da bomo oddali svoj glas v nedeljo 20. septembra za listo g. Turka, ker nam ta lista ne zagotavlja samo, da bo občina dobila dobro vodstvo, ampak stoji v vrsti one politične organizacije, za katero se je odločila ogromna večina slovenskega naroda in jo je pripravil slovenski narodni voditelj g. dr. Korošec. Kakor smo mu izkazali zvestobo pri raznih državnozbornih volitvah s tem, da smo ostali doma, tako mu skazimo zvestobo sedaj s tem, da vsi enoglasno volimo listo JRZ.

S tem bomo dali našemu voditelju oporo v njegovem delu v Belgradu, da bo še bolj uspešno za ves slovenski narod in tudi za šmarski srez in za šmarsko občino! Komur pa se dopade bolj mačkovstvo, naj ga uganja na Hrvaškem. Mi spoštujemo dr. Mačka, dokler je onstran Sotle, pri nas pa ni ničesar izgubil in nima kaj iskati. Komur pa se hoče »ljudskih front«, naj izvoli iti v Španijo, nas pa naj pusti pri miru! Vsem onim, ki nasedajo agitatorjem, pa kličemo: Spreglejte in 20. septembra oddajte glas za listo g. Turka!

Podsreda. God žalostne Matere božje bodemo praznovali v nedeljo 20. septembra na Stari Sv. gori. V ta namen se bo vršilo cerkveno opravilo ob šestih in slovesno sv. opravilo ob desetih, obakrat združeno s pridigo. Že od nekdanj je narod častil žalostno Mater božjo na tej znani »Bližnji Sveti gori«, zato se spodobi, da se znamo tudi v teh žalostnih časih približati Materi tolažbe. Vsled opravila na gori odpade tudi takozvani kvaterni shod v Koprivnici. — Jesen nam vrača sadove, pa se niso pokazali tako hvaležni, kot smo pričakovali. Že pri pšenici je manjkala polovica, pa smo upali, da se poboljša krompir. Pa jo je krenil tudi ta po slabi letini, sicer vinogradu pa ni zameriti, ker že celo leto dokazuje prestopno leto, ko je vse malo spremenjeno in prestavljeno, tako tudi ni grozdja, namesto da bi ga bilo. Neprijetne in bridke izpremembe. Sicer pa toliko upamo, da se bomo preživeli. Bog daj le daj ljubo zdravje! Sv. Florjan nas ognja varuj, mi pa bomo skromno živeli in prosili, prizanesi nam, o Gospod! Kogar srce vleče, na Goro naj priteče, kjer bomo v nedeljo vse bridkosti Materi žalostni odkrili. Na svidenje!

Peter Rešetar rešetari.

JNS štrajka! Ko sem se zanimal, kako je to, da JNS ne vlaga kandidatnih list za občinske volitve, sem izvedel, da se je odločila — štrajkati.

Ljudska fronta se je razbila. S takim pompom so se zagnali. Mislil sem, da bodo najmanj vse občine dobili v roke. Posebno še, ko so se vsi zvezali, ki so proti ljudstvu. Sedaj sem pa prejel obvestilo, da so se skregali na življenje in smrt. Iskal sem vzroke in ugotovil, da se v tej fronti godi ravno narobe, kakor se je godilo med svetovno vojno v fronti. Tedaj je vsak hotel biti kolikor mogoče zadaj, zdaj pa v tej fronti hoče vsak biti kolikor mogoče spredaj, pa seveda ne gre, da bi vsaka občina imela po deset županov.

Kje je ta kraj? Dobil sem pismo, da je na neki veselici tamošnji domači frizer, ki nosi sicer znake nacionalnih organizacij, je pa precej deutschgesinnt, vpričo orožnika zaklical: Doli Korošec! Ta človek misli, da bo lahko nemo-teno še dalje ljudi za lase držal in jih bril. Tako, ko izvem, kje je ta kraj, pridem tja in ga bom jaz za lase, pa prav krepko.

Novi občinski dohodki! Novi občinski odbori bodo morali skrbeti tudi za nove občinske dohodke, da bodo mogli svoje programe izvršiti. Zato sem tudi jaz gledal na to, da dam v tem oziru kak dober svet. Priporočam vsem občinskim odborom, da uvedejo novo občinsko davščino. Vsak, ki je pristaš JNS, naj plačuje letno po 100 Din, kdor je za ljudsko fronto, naj plačuje po 200 Din, denar se pa porablja za socialne namene. Kajti ti ljudje sedaj pred volitvami toliko obljubujejo, da bo mogoče to izvesti, če se za te njihove obljube napravi tudi poseben davek. Na vsako njihovo laž pa naložite tudi po

100 Din, teh je pa toliko, da boste lahko skoro vse občinske doklade odpravili.

Moj kolega Pero v nebesih. Za res še ne, toda v sanjah ga je pot tja pripeljala, tako mi je pravil. Pa mu je sv. Peter rekel: Dragi kolega, nič nisi še zrel za nebesa, moraš postati še poprej častni predsednik JNS, glej, da se bo to kmalu zgodilo. Potem pa se oglasi, da vidim, če si se kaj poboljšal. Pero je bil zaradi teh sanj silno žalosten in je vprašal Uzunoviča, če misli še dolgo držati mesto častnega predsednika JNS. Ta pa je odgovoril, da bi rad še dolgo ostal, samo da ne ve, če je res to mesto — častno mesto!

Cepljenje proti rdečici. Nekateri mladiči, posebno na visoki šoli v Ljubljani, ki jo naš narod s tako težavo vzdržuje, so zboleli za posebno rdečico, ki se imenuje s tujim imenom komunizem. Imam staro prakso, da je zoper rdečico najbolje cepljenje. Zoper to rdečico je uporabiti čisto navadno brezovo olje, ki se še nahaja v šibi.

Poslednje vesti.

Politične novice iz naše države.

Važna izjava glede kmečkih dolgov. Kmetijski minister Stankovič je imel zadnjo nedeljo v Kikindi na zborovanju govor, v katerem se je bavil z zadevo kmečkih dolgov in je med drugim povdaruil naslednje: »Uredba o ureditvi kmečkih dolgov je dogotovljena in bo izšla še tekom tega meseca. Važno na uredbi je dejstvo, da bo končno javno uredila to vprašanje. Kmečke menice pri posameznih zasebnih bankah bodo prenešene na državne banke in sicer v tem slučaju na privilegirano agrarno banko. En del kmečkih dolgov bode prevzela država. Dolžniki bodo razdeljeni na tri razrede. V prvega bodo spadali oni dolžniki, ki imajo dolgove pri denarnih zavodih, v drugi razred pridejo dolžniki pri kmečkih zadrukah in v tretjem razredu bodo oni, ki dolgujejo zasebnikom, obrtnikom in trgovcem. Za vse te tri razrede kmečkih dolžnikov bo po novi uredbi uveden poseben način odplačevanja, ki se bo oziral na položaj upnika. Glede dolgov pri kmečkih zadrukah se bo tako postopalo, kakor so zadruge same predlagale, ker so v tem slučaju kmetje sami upniki in dolžniki. Z ozirom na odpis dolgov se bo napravila razlika med dolžniki z velikimi svotami ter z manjšimi dolgovi. Odpis manjših dolgov se bo držal gotovega predpisa, pri večjih pa pride v poštev vprašanje vsakega posameznega dolžnika. Vprašanje kmečkih dolgov se ne sme rešiti samo v tem smislu, da bo kmet razdolžen, ampak tudi s ciljem, da bode kmetu zopet vrnjena sposobnost za kredit.«

Domače novice.

Čestitka Nj. Vel. kralju. Prosvetna zveza v Mariboru je poslala Njeg. Vel. kralju Petru II. čestitke k njegovemu rojstnemu dnevu. Po najvišjem nalogu se je minister dvora v posebnem pismu, naslovljenem na predsednika dr. Josipa Hohnjeca zahvalil Prosvetni zvezi kot matični katoliških društev.

Citatelje našega lista, ki imajo svoje otroke v celjskih šolah, vljudno opozarjamo, da ima Mohorjeva knjigarna v Celju v zalogi vse šolske knjige in šolske potrebščine za vse šole. Izbira je velika, cene so nizke, zato kupujte v Mohorjevi knjigarni! 1108

Predmestni požar. Zadnjo nedeljo je pogorelo veliko gospodarsko poslopje pri Grogu na Grabnu v kamniškem predmestju. Rešili so živino. Gasilci so preprečili razmah ognja.